

Natur- og Miljøstation

på Pumpehusgrunden ved Damhussøen

Projektforslag

Projektforslag

Introduktion

Vanløse Lokaludvalg har i de sidste 6 år arbejdet på en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen, hvorved grunden kan udnyttes optimalt. Formålet er at skabe et samlingssted for oplysning, undervisning, udveksling af erfaringer, nytænkning og udvikling inden for natur- og miljøproblematikken. Projektet er allerede beskrevet i lokaludvalgets Bydelsplan 2017-21 samt i Udviklingsplan for Damhussøen og Damhusengen 2017.

Vanløse Lokaludvalg har inddraget Damhusengens Skole, Ungecenter Vanløse, Sejlklubben (Fritidscenter Vanløse), Energi & Vand, Afdelingen for Bæredygtig Udvikling, Damhusengens Bilaug, Enggruppen og Enggruppens høslætavl samt andre frivillige aktører i udformningen af projektet. I øjeblikket er der på grunden opsat en midlertidig Natur- og Miljøstation med bilaugets bistader, skur og en undervisningstrailer, som er taget i brug af skoler og institutioner. Der er givet dispensation i forhold til søbeskyttelseslinien.

De fysiske rammer

Natur- og Miljøstationen vil bestå af en 100 m² dome til udstillinger, undervisning, møder og akustisk musik, en 100 m² bygning med solpaneler og grønt tag indeholdende værksted og kontor m.m. Derudover en 200 m² dyregård med udvendige folde til får, geder, kaniner og høns m.fl. og en bygning med indvendige båse og et grovværksted, hvor der er plads til undervisning og eksperimenter. Institutionen Sejlklubben ses som en del af Natur- og Miljøstationen, så der vil være plads til mange grupper på samme tid. Diverse tegninger og kortfattet beskrivelse af bygninger findes på side 4.

Tidsplan

Medio 2021:	Ansøgning om bevilling af 600.000 kr. til detailprojektering.
Primo 2022:	Udarbejdelse af endeligt detailprojekt på baggrund af vedlagte tegninger og beskrivelser.
Medio 2022:	Ansøgning om endelig bevilling til udførelse af projektet på 10.000.000 kr.
Medio 2022:	Ansøgning om diverse tilladelser og udbud.
Primo 2023:	Byggeriet påbegyndes og færdiggøres i løbet af året.

Økonomi

Anlæg:

2022:	600.000 kr. til detailprojektering, ansøgninger og udbud.
2023:	10.000.000 kr. til gennemførelse af byggeriet.

Prisoverslag for byggeomkostninger 400 m² af gennemsnitlig kr. 25.000 pr. m².

Drift og vedligehold:

Fritidscenter Vanløse påtager sig opgaven med at drifte og vedligeholde Natur- og Miljøstationen. Teamkoordinatoren i Sejlklubben har kvalifikationerne, energien og motivationen til at varetage opgaven. Teamkoordinatoren vil være til stede i dagligdagen, og afhængigt af behovet kan praktikken justeres omkring de mere konkrete forhold med det øvrige team i Sejlklubben. Fritidscenterets ledelse vil varetage det driftsmæssige ansvar omkring personale og samarbejde om opgaver og økonomi.

Aktører og brugere

Natur- og Miljøstationen vil med sine fysiske rammer og faciliteter imødekomme efterspørgslen på undervisning, oplysning og aktiviteter i naturen. Som samlingssted for skole, fritidsklub, formidlingscentre og lokale foreninger vil Natur- og Miljøstationen ligeledes skabe rum og mulighed for større samarbejde på tværs. Herunder er der indsat korte beskrivelser af, hvordan de nævnte aktører vil anvende Natur- og Miljøstationen.

Damhusengens Skole

Natur- og Miljøstationen skal være en del af Damhusengens Skoles identitet. Vi ønsker en skole, hvor naturen bliver en del af undervisningen, men også en skole hvor børnene og de unge selv bevæger sig ud i den omgivende natur. Her vil Natur- og Miljøstationen spille en central og vigtig rolle, og med dens dome, dyrehold og væresteder, blive et oplagt sted at henlægge egne undervisningsaktiviteter for både indskoling, mellemtrin og udskoling. Når undervisningen i uderum bliver en naturlig del af det didaktiske grundlag, nedbrydes "vanetænkning" i undervisningen, og nye og mere kreative, praksisnære kompetencer opbygges.

Udover en kraftig kapacitetsudvidelse af Damhusengens Skoles udelæringsrum, vil Natur- og Miljøstationen også afhjælpe mangel på undervisningslokaler, når Damhusengens Skole ombygges over de kommende år.

Energi & Vand

Energi & Vand – Greater Copenhagen Living Lab arbejder for at skabe bæredygtige byer gennem pædagogiske virkemidler. Vi underviser i klimatilpasning med udgangspunkt i Harrestrup Å-projektet, der er Danmarks største blå og grønne klimatilpasningsprojekt, som omfatter både Damhussøen og Damhusengen. Her vil en Natur- og Miljøstation med formidlingsdome gøre undervisning af Harrestrup Å-projektet konkret og praksisnær ved at kunne undersøge påvirkningen af flora, fauna og biodiversitet samt abiotiske faktorer ifm. skybrud og oversvømmelser. Energi & Vand modtager også voksne besøgsgrupper fra ind- og udland, der ønsker at blive inspireret af bæredygtige byløsninger fra København. Også her vil en ny Natur- og Miljøstation kunne benyttes som et besøgsmaal og en formidlingsbase.

Afdelingen for Bæredygtig Udvikling

Afdelingen for Bæredygtig Udvikling arbejder for en bæredygtig omstilling af samfundet gennem uddannelse af fremtidens medborgere, ledere og medarbejdere. En Natur- og Miljøstation udformet som en dome vil være et nyt synligt og involverende læringsmiljø i storbyen og give mulighed for at udvide bynær naturformidling. I domene og den tilstødende eng vil vi via naturvejledning styrke vores formidling af naturen i byen og vise, at biodiversitet ikke kun er en abstrakt størrelse.

Afdelingen for Bæredygtig Udvikling ser domene som et nyt naturlæringsrum i storbyen, som kan benyttes som base for vores naturvejledning. Natur- og Miljøstationen vil kunne forøge naturvejledningskapaciteten ift. eng og sø væsentligt, da afdelingen ikke råder over tilsvarende formidlingsstationer.

Sejlkлубben, Fritidscenter Vanløse

Sejlkлубben vil være den koordinerende enhed ift. drift og vedligehold af Natur- og Miljøstationen. Natur- og Miljøstationen vil være et udflugtsmaal for alle Fritidscentrets seks øvrige afdelinger, hvor læringsforløb vil være tilgængelige. Fritidscenter Vanløse vil bidrage med aktiviteter og læringsforløb omkring dyrehold, hvor børn vil kunne vælge sig ind på arbejdsopgaver og ansvarsområder herom.

I det nye Ungecenter under Fritidscenter Vanløse forestiller vi os, at de unge vil kunne varetage arbejdsopgaver og ansvarsområder, som fx guidede ture med ansvar for formidling af visse emner til fx nye medlemmer, forældre, lokalsamfundet, politikere og øvrige aktører. Flere af vores medarbejdere har et indgående kendskab til Damhusengen og Damhussøen, og de vil kunne varetage læringsforløb fx i samarbejde med Damhusengens Skole og øvrige skoler samt binde det sammen med de vandsportsaktiviteter, de i forvejen udfører på Damhussøen, såsom sejlads med sejlbåd og kano, projekter med tømmerflåder og stand-up padle.

Fritidscenter Vanløse ser mulighederne for at kunne engagere unge i et forpligtende ungefællesskab omkring Natur- og Miljøstationen, særligt de unge som har behov for at prøve kræfter med fritidsjobs, som organiseres og varetages af Fritidscenter Vanløses Ungecenter og vores Opsøgende Team.

Damhusengens Bilaug

Damhusengens Bilaug indgår allerede i samarbejde med skolernes og institutionernes undervisning om flora og fauna.

Enggruppen og Enggruppens Høslætlav

Enggruppen er et netværk af alle Damhusengens og -søens brugere, der koordinerer de forskellige interessenters behov.

Enggruppens Høslætlav underviser i leslåning og kan udføre høslæt på engen til foder til dyregården. Høslætrevet deltager også i naturpleje af Damhusengens Kæreng.

Vanløse Lokaludvalg

Vanløse Lokaludvalg vil med ansvar for den lokale miljøopgave benytte Natur- og Miljøstationen som formidlingsbase for interesserede borgere i lokalsamfundet. Derudover vil Natur- og Miljøstationen bruges som udgangspunkt for Vanløse Lokaludvalgs mange blå og grønne projekter, blandt andet klimaindsatser og biodiversitetsprojekter.

Bæredygtighedsprofil

BUF (Område Vanløse/Brønshøj) og Afdelingen for Bæredygtig Udvikling har aftalt at udvikle en fælles bæredygtighedsprofil for ungdomsklubben i området. Denne bæredygtighedsprofil vil rumme en række aktiviteter om bæredygtighed, fra åbne fritidstilbud fordelt over hele byen til holdaktivitet om specifikke emner samt kompetencegivende aktiviteter. Natur- og Miljøstationen med dyrehold og værksted vil udgøre en naturlig base for ungdomsklubprofilen om bæredygtighed.

I det kommende Ungecenter i Vanløse (for unge 14-18 år) ønsker vi at kunne tilbyde de unge muligheden for at være en del af et forpligtende fællesskab. Vi vil inddrage de unge med henblik på at få dem engageret i den demokratiske proces og bidrage til den gode fortælling om bæredygtighed, biodiversitet og verdensmålene. Med Natur- og Miljøstationen bliver formidlingen konkretiseret og gør det muligt at have en styrket profil omkring bæredygtighed.

Fritidscenter Vanløse vil udnytte mulighederne for at binde projekter om bæredygtighed og biodiversitet op på projekter, som skal begynde allerede i vores yngste årgange, så vi får forankret kendskabet til Natur- og Miljøstationen på alle Fritidscentrets afdelinger.

Damhusengens Skole og Energi & Vand har indgået et 2-årigt partnerskab, der har til formål at inddrage, involvere og samskabe "Damhusengen som være- og lærerum" med børn og unge fra Damhusengens Skole, for at uddanne en ny generation af aktive

medborgere i bæredygtighedens navn. Udover at Natur- og Miljøstationen skal styrke den faglige læring, øge forståelsen for Harrestrup Å, børnenes trivsel og interesse for natur og friluftsliv, så skal børn og unge som de kommende brugere også inddrages i, hvordan Damhusengen med udgangspunkt i Natur- og Miljøstationen, kan blive til et spændende være- og lærerum.

Kortfattet beskrivelse af bygningerne

Generelt bør der bruges bæredygtige materialer i det omfang, det er muligt. Det endelige projekt udføres i samarbejde med de forskellige interessenter.

Dome 100 m2:

Til undervisning, udstillinger, møder, og akustisk musik m.m.:

- Let trækonstruktion
- Termovinduer med hærdet glas
- Isoleret med biomateriale
- Hvidt Noxout tagpap der reflekterer solens varmestråler og nedbryder partikelforurening
- Gulv støbt af Futurecementbeton med klinker
- Gulvvarme 16-18 grader suppleret med strålevarme

Værkstedbygning 100 m2:

Med værksted, depotrum, kontor og toiletter

- Let trækonstruktion
- Isoleret med biomateriale
- Beklædning af flammebehandlet Douglasgran
- Grønt tag med græs m.m.
- Indbyggede solpaneler
- Gulv støbt af Futurecementbeton med klinker
- Fjernvarme eller luft til vand varmeveksler

Dyregård 200 m2:

- Uisolert lethal med indvendig beklædning af træbetonplader
- Stålpær med bølgeplader på ydervægge og tag med ovenlys
- Støbt gulv af Futurecementbeton
- Båse til diverse dyr
- Isoleret mandskabsrum med bad og toilet
- Grovværksted
- Plads til foder, hø og halm
- Plads til bi- og høslætudstyr
- Plads til undervisning

På udearealet skal der være plads til:

- Folde til dyrenes dagophold
- Opholdsarealer med borde og bænke
- Plads til eksperimentelle opstillinger
- Bistader m.m.